

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

A becsület.

Az ember a maga gyarló, törékeny voltában alkotott magának egy nemes, tisztá eszményt: az egyéni becsületet.

Vallásos hited meginoghat, lehetsz stréber, demagóg a szó nemesebb értelmében: ez mitsom von le emberi mivoltod erkölcsi értékéből. Ám ha becsületeden a legkisebb folt, makula esik: meg vagy bélyegezve embertársaid előtt, le van rombolva az erkölcsi értéked és lesüllyedsz a tömegbe, az ismeretlenbe.

És ne hidd, hogy egyéni becsületedet megtalmaidat, megóvtad a maga eszményi tisztaságában, ha mindég mindenkivel és mindenben csak jót cselekedtél, tisztakezűnek maradtál, soha senkit magad előnyére s a mások kárára meg nem rövidítettél, nem loptál, csaltál vagy gyilkoltál.

Mindez még nem a megóvott egyéni becsület, mert ehhez hozzátörleszkedhet a legelső jöttment, hogy elhomályosítsa: ezen így foltot ejthet — társadalmi szempontból — akármelyik ripók. kiben megvan a bátorság beszennyezni rajtad azt, amivel ő maga nem bír: a becsületet.

TÁRSASÁG.

Evelin.

Elbeszélés.

Írta: Nagyné Szücs Rebeka.

I.

Lenkey Tóbiásné, a szép Tarkóvy Evelin izgatottan járt fel-alá a szobában. Majd jelentős arckifejezéssel állt férje elé s apró lábával erőteljesen dobtatva, mondá:

— Akarom! Érted? — Akarom!

— Akarod vagy nem, kedvesem, abból semmi sem lesz; felelt férje csendesesen s ezzel megfogta a kilincset, hogy távozzék.

— Nem, nem mégy ki innen, míg igent nem mondtál. Nem bocsátalak ki; kiáltott izgalomban nekihevílt arccal a szép asszony s megfogta férje karját, hogy visszatartsa.

— Nem bo csá-tasz? vágta vissza a férje. Hát lássuk! Ezzel kirántotta karját az asszony kezéből és becsapva maga mögött az ajtót, eltávozott.

... Evelin pedig hangos zokogással rogyott le egy székre.

— Csak sirj! Mit bánom én? — hangzott be kintről férje szava.

A társadalom az a zsarnok, mely a legszélsőbbre csigázott követeléseket támasztja ugyan az egyéni becsület iránt, de a mellett még sem óvja meg kellően a legpuritánabb jellemet se az erőszakos bemooskoltatástól. Sőt ugyanez a követelőző társadalom kacag ki rútol a maga kárörvendő léhaságában, ha egyéni eszményeden, tisztán uégörzött becsületeden ily módon esik makula.

És belemagyarázunk — gyarló előítéletes voltunkban — a becsület eszményi fogalmába mindent, sőt teszünk olyan distinkciókat is, melyek az emberre mint emberre lealázók, arcpirítók.

Ha végigmenve az utcán, az első napzamos vagy más szegény ember beléd köt és megüt: ezzel — közfelfogás szerint — nem esett semmi folt a becsületeden. De ha ugyanezt teszi veled valami úri krakéler: folt esett a becsületeden, melyet ki-reparálni köteleseged.

Hát elég sajtáságos, hogy a társadalom, mely pedig ilyen inzultusoktól soha senkit meg nem óvhat, ilyen követeléssel áll eléd; de a követelés megvan és annak eleget kell tenned okvetlenül.

Érzed magadban, hogy becsületed, a saját lelkiismereted itélő-

— Menj, menj, te kegyetlen! Te... te... soha se kérlek többé semmire! Soha többé! zokogta a szép asszony.

Pedig dehogyan nem kérte. Nem telt el nap, hogy újabb kéréssel, tervvel ne állt volna a férje elé, melyek legnagyobb részét az kénytelen volt visszautasítani.

Nem is olyan nagyszabású tervek, teljesíthetetlen kívánságok ám azok, legalább az Evelin nézete szerint nem, amikkel ő előállt. Ő csak haladni akart a korral, akarta, hogy életmódjukban, szokásaikban kövessék egy kissé a modernebb elveket, amit — úgy vélte — egy 6000 holdas földbirtok tulajdonosa megengedhet magának és ami Tóbiás urat kiemelné kissé a maradiságból, az avult, régi kor szokásaiból, mikben családja hagyományos szelleme szerint felnevelkedett és eddig élt.

Hiszzen, ha a finom, modern úri nevelésben részesült szép Tarkóvy Evelin csak sejtette volna is, hogy Tóbiás mindég ilyen paraszt marad: ha százszor olyan gazdagnak tudja, sem megy hozzá soha nőül. Hiszen az ő kezéért, birhatásáért — isten, ember tudja — a vármegye legelső gavalérljai versenyztek.

De az apja, a vén Tarkóvy, aki maga

széke előtt mocsótkalan, legszen-
tebb meggyőződésed, hogy azon a
tisztá becsületen semmiféle, még olyan
magas társadalmi állású ripók foltot
nem ejthet, de érzéssel, meggyő-
ződéseddel hijába menekülsz önma-
gadhöz a társadalom zsarnoksága
elől, melynek külön fogalma van
a te egyéni érzésű és a te nyilvános
becsületedre.

Keresed hát a kibontakozást, meg
akard reparálni azt a külvilá-
gának való becsületet a külvilág
számára, ha magad ennek a
szükségét nem érzed is, — és e célra
háromféle eszköz áll a rendelkezé-
sedre.

Az első és lelki háborgásodból,
gyarló emberi mivoltodból, indulataid
hevületéből legtermészetesebben folyó
mód az, hogy — ha az a ripók téged
esetleg legazemberezett — szemé-
lyes inzultussal, tetlegesen
veszel magadnak elégtételt.

Mi következik ebből?

Lehet, első pillanatra, úgy látszik
szerint ez rehabilitál valamelyest a
társadalom előtt. De csak egy pillana-
tra. Mert ugyanaz a társadalom, mely
a tetlegesség skandalumának első hatá-
sása alatt ujongott az ellened táma-
dott ripók megfenyítésén: a másik
pillanatban már elítél, amiért mű-
velt ember létedre a nyil-

is gazdálkodó, parasztikus ember volt, job-
ban húzott a magaszóru egyszerű vőhöz,
mint az inci-fanci gavalérokhoz, akikkel
ezüstgombos, sínóros kékbéljében szinte res-
telt egy asztalhoz ülni, ha olykor kilátogat-
tak a kastélyba, mely véletlenből olyformán
szakadt az öreg nyakába, hogy potom áron
vette meg egy külsőországot járó fiatal
bárótól, aki ezt a kastélyt egy vénkisasz-
szony nagynénjétől örökölte, de soha nem
lakta.

Jól tudta Evelin, hogy apja nem szen-
vedheti azokat a léhító uras vendégeket és
régtől kedvence eszméje: őt Lenkey Tóbiás-
hoz adni nőül. Sőt azt is sejtette, hogy az
öreg úr maga bátorította fel Tóbiást a lány-
kérésre, mert a gyámoltalan, félszeg ember
magától soha nem vetemedik ilyen vakme-
rőségre.

Aztán hogy megtörtént a leány-ké-
rés és hirc ment az esetnek: a nyaviga gavalérok
egyszerre elpárologtak mellőle.
Mert ki vette volna fel közülük a versenyt
gazdagságban a nábobnak elismert alföldi
paraszttal?

Manap pedig csak a vagyon, a birtok
ad hatalmat, míg az úrfiak fülig úsztak az
adósságok tenyerében, melyből éppen az

vános botrány felidézéséig hagyta magadat indulataid által ragadtatni.

Mert a műveltség, a kitünőtársadalmi állás épp úgy kötelez, mint hajdan a nemesség. Kötelez arra, hogy indulataidnak mindenkor ura légy és azok által elragadtatni ne engedd magadat.

Te a becsületeden esett foltot akard lemosni és — a társadalom elítél.

De ez még semmi. A modern jogállam is beleszóll a dolgodba menten. Az a ripók, aki legfélétebb eseményedbe, a becsületedbe gázolt bele durva lábával, bünyefenyítő feljelentést tesz ellened amiért megfenyített, amiért önmagad vettél rajta magadnak elégtételt. A törvény rád teszi a kezét, elítél menthetetlenül, legföllebb enyhítő körülmények figyelembevételével s most már, feltéve, hogy a társadalom csakugyan rehabilitált: egyéni becsületeden még a ripók durvaságánál is érzékenyebb folt esik: — bekerül a rendőri lajstromba, a rovott előéletűek jegyzékébe.

A másik módja becsületed reparálásának, hogy azt a ripókat kihívásra méltatod, fegyveres elégtételt követelsz tőle. Az eszenvedett sértés fejében kaphatsz egy hatalmas kardvágást, melytől hetekig nyögöd az ágy szalmáját s amelyet most már csakugyan befoltoz rajtad a doktor; vagy megeshet, mint annyi sokszor megesett már, hogy ripók ellenfeled buta ólomgolyója átúrja oly érzékeny kebledet és — holtan maradsz a becsület mezején.

Az utóbbi esetben mártírja lettél a becsületnek. A lapok érzékenyen elparentálnak, kidühöngik magukat hosszú cikkekben a társadalmi előítélet, a párbaj ellen; felmagasztalnak hősként és ellenfeledet ledorol-

golják. De — mit használ már mindez akkor neked? Mit családnak?

Az előbbi esetben, ha egy csinos kardvágással megmenekedtél, vagy pláne te osztottál ilyen kardvágást: előlépsz az érdekes egyének sorába; de a jogállam, a törvény ismét rád teszi a kezét, újból csak elítél és te nem kerülöd el, hogy nevedet a rovott előéletűek rendőri lajstromába be ne iktassák.

A harmadik módját a becsületeden esett ily ripók szennyfolt tisztázásának éppen az a jogállam kínálja, melynek törvénye megbélyegez, ha az előbbi két reparációs eszköz valamelyikét választottad indulataidnak vagy a ferde társadalmi fel fogásnak hódolva; — és ez: a törvény oltalma.

Mert amit olyan szentnek és sértetlennek teremtett meg az emberi eszmény, mint a becsületet, azt minden ripóktámadás ellen megoltalmazni első sorban a társadalom kötelessége volna ugyan a ripók támadókkal szemben nyilvánuló erkölcsi megvetésével; de nem kevésbé kötelessége ez a jogállam büntető törvényének is, mert hiszen annak az államnak épp úgy meg kell óvnia az egyén becsületét, ahogy megóvja földi kincseit.

Jól van hát; a törvénynél keresel oltalmat, ott keresel megtorlást becsületed ripók megtámadóján.

Panaszt emelsz, megindul a bünyevédelmi eljárás, az elővizsgálat, a végtárgyalásra való kitzítés. Úgyes fífkával ellenfeled éveken át húzhatja-halaszthatja a végbefejezést és a te becsületeden az évek e hosszú során át ott tapad a törvényesen leterülő szennyfolt.

Tested-lelked elgyötrődik a hosszúságos izgalomban, belefáradsz te, belefárad a bíróság is a becsületűgyed elintézésébe s aztán

lesz más! tette után, de már csak ugy gondolatban.

Evelin ezt csak kötekedésnek vette. Meg volt róla győződve, hogy Tóbiás végre is enged és fehérkeztűs kézzel jelenik meg az esküvőn.

Nagy volt hát a keserősége, mikor ő teljes menyasszonyi díszben jött ki leányi ágyasházából és vőlegényét szintén díszmagyarban, de keztűtlen kézzel pillantotta meg. Zokogását erőszakkal visszafojtva, borult ekkor az egyik koszorús-lánya vállára, aki könnyes szemmel cirógatta-vigasztalta.

— Ne sirj hát, édes lelkem, vigasztaltak többen a körülállók közül, míg néhány idős asszonyság úgy vélte, hogy csak hadd sirjon... illenek a könyvek a menyasszonyhoz... egyszer van lányság a világon... és ők is... hej, bizony ők is... de hiszen az régen volt, olyan nagyon régen —

No, erre aztán általános nekikeseredés szakadt a násznap asszonyaira-lányaira, sirtak akár a záporosó, aminek a benyitó násznap vetette végét, karját nyujtva a menyasszonynak, hogy átvezesse a szomszédos terembe, hol a többi násznap gyülekezett össze.

Völgyi Pista, járásbírósi aljegyző volt az első vőfély, aki Evelint a templomig ve-

végre... végre mégis csak megjön a végtárgyalás napja.

... És órákon át tartó kínos tárgyalás után és miután a bírák — tanácskozára visszavonulván — egy óra hosszig hányták-vetették a becsületet dolgát, — végre kihirdetik előtte az ítéletet, mely megállapítja ugyan, hogy becsületeden durva sértés esett, ki is mondja az otromba támadóra a vétkeket, de aztán — felmenti őt a büntetés alól.

Miért? — Mert mikor téged ripók módon megtámadva, becsületed beszennyezője azt vágta szemedbe: »Alávaló gazember vagy!«, te a pillanat felhevülésében, lelked méltó felháborodásában visszavágtad: »Az vagy te!«

Ilyent nem szabad tenned. Udvariasan köszönd meg a ripóknak, hogy legazemberezt és nyugodtságot megőrizve, kérd ki a törvény oltalmát s a megtorlást.

Akkor aztán majd csak vetnek a ripók módon megsértett egyéni becsületre vagy egy 50 frtos foltot: jellemed, becsületed ki lesz reparálva az állami jogrend fogalma szerint.

A társadalom pedig... No, az nem éri be ennyivel. Annak az kell, hogy botrányt csinálj rehabilitálásodra, melyet aztán ő elítéljen, vagy... vért lásson, ha az a te véred is.

Nos, tetszik még ripók támadások ellen védeni a becsületedet? Ime, három módja a reparálásnak: válassz szabadon!

Tisztújító-közgyűlés. A központi kiadói és rendőri fogalmazói — üresedésben volt — állásokat töltötte be Szentes város képviselőtestülete, a f. hó 16-án volt tisztújító közgyűlésén.

Pályázó és így választék, mindkét ál-

zette s teljes divatos gálában: frakk, klakk és lakk, jelent meg az ünnepélyen.

Evelin szívesen öltötte karját a csinos ifjúba és vőlegényét egy tekintetre se mészárolta, aki erre olyan zavarba jött, hogy szórakozottságában a menyasszonyi öltöny úszálynak kellős közepébe lépett.

A szép menyasszony erre se szólt semmit, de annál többet fejezett ki az a tekintet, mellyel az ügyetlent végigmérete.

A bírósági jegyző úr, aki fülig szerelmes volt Evelinbe — furcsát gondolhatott arra, hogy azt a tekintetet felfogta, mert hevesen, forrón megszorította a karjába öltött kezecskéket s aztán odasugta:

— Nehogy visszafordulnák, kedves nagyság!

Evelin nem felelt a kérdésre, csak ajkát harapta véresre apró fogával s egy gyöngyözö könyvespennet morzsoló szét selyem-csipke kendőjével.

És mikor az oltár előtt elmondtak egymásnak a holtomiglant s a nászmenet párosával gomolygott hazafelé a templomból, mind váltott a párjával az úton egy-két nyájas szót, csupán vőlegény és menyasszony haladtak útjukon egymás karjába öltve, egymáshoz füve-láncolva némán, szólanul.

Evelin gazdag hozománya segítségével akartak kievickélni.

— Csak olyan paraszt ne volna ez a Tóbiás! sopánkodott Evelin; amire apja és a rokonok mind azt felelték, hogy: parasztból könnyű urat csinálni; de próbáljon valaki egy ugrifüles urat paraszttá átformalni — az aztán a virtus, mely soha nem sikerül jól. Haszontalan fáradság is volna az, ahol az úri tempó megrögzött szokássá vált. És ha Evelinkének úgy tetszik, a Tóbiásból, ebből a mindenek nekiedzett kemény paraszt fiúból olyan urat nevelhet magának, hogy no! Nagy szerelmében úgy fog az hajolni, lágyulni az ő parányi keze alatt, mint gyerek kezében a viasz.

No, meg kell adni, hogy Evelinke már eljegyzésük idején hozzafogott ahhoz a punitáshoz. De bizony a viasz nem mutatkozott valami nagyon lágynak, sőt Tóbiás még arra se volt rávehető, hogy az esküvőre fehér keztűbe bújassa munkaedzett kezeit.

— Nem illik a keztűt paraszt-kézre; mondta Tóbiás tiltakozva, ahányszor ez a dolog szóba került. Ha szeretsz, fehér keztű nélkül is az oltár elé állsz velem... ha meg nem szeretsz?... Gombház, — ha leszakad

lásban volt elég és a városatyák válogattak is. Hogy a községlátat érdekében minden helyes-e: azt a jövő fogja megmutatni. Egy dolog azonban Szentés mai többségben levő pártjára mindenesetre jellemző és ez az, hogy mikor például a központi kiadói állásra olyan előképzettségű egyén is pályázik, mint a 8 gimnáziumi osztályt végzett M á c s a y Károly, aki azonfölül még szentesi szülött is, tehát hús és vér a saját húsuk és vérukból, akkor megválasztanak ez állásra egy közéletünk elismert vezérének a jóvoltából és az ő pártszolgálatában ideszakadt idegent, akinek minden érdeme az, hogy hűséges pártszolga és a firmáját odakölszöni a z e l e n y á k u j s á g n a k.

Nekünk egészen mindegy: ki tölt be Szentés hivatalos állásokat. M á c s a y Károlyt csak látásból ismerjük s miattunk ő vagy más tartozhat akármelyik helyi párt-hoz, az nekünk mindegy. Az azonban már reánk nézve se mindegy, hogy valamelyik állásra — akár egyenlő előképzettség mellett is — ne szentesi egyén választassék meg, mikor arra minden tekintetben alkalmas és a város kormányán levő párt nagy szegényének tartjuk, hogy saját édes véruik melőzésével egy — még hozzája nem is fogható előképzettségű egyénnek adtak föltölte előnyt. Mert végre is, ha erre alkalom van, nekünk kötelességünk itthon munkát és foglalkozást adni az erre érdemes fiainknak, akiket kenyérkeresés céljából idegenbe úzni, nem csupán könnyelműség, de bűn is.

A választó-közgyűlés különben — rövidre fogva — így folyt le:

C s a t ó Zsigmond dr. alispán, elnök, a gyűlést délelőtt 9 órakor megnyitván, jelenti, hogy a mérnöki állásra pályázat nem érkezett be.

Megválasztattak erre bizalmi férfiakul: B a l o g h János, P a n d o v i c s Döme, B a r t h a János és S z e d e r János, egyúttal a jegyzőkönyv hitelesítésére is.

A szavazatszedő bizottság elnöke: S z e d e r János, tagjai: N o v o b á c z k y Győző,

Az ültélt bámuló nép, fehérceledék sokasága állt el. És...

— Hihih! hahaha! milyen paraszt-vőlegény; vigyorgott az Elvin füle hallatára néhány pajkos cseledéleány.

Egy-két ábrándosbát természetű szobalány s regényfaló varrónő, kik szintén a nézők, bámulók sorában voltak, szintén megtette a maga félhangos megjegyzéseit, — mind a szegény Tóbiás hátrányára.

A közelebbi ismerősök pedig mosolygva jegyezték meg úgy maguk között:

— Meglássátok, milyen urat farag a kis Evelin ebből a mamlasz Tóbiásból. Meglássátok! Nehány hét csak és rá se ismerünk többé a bárdolatlan fickóra.

*

Az alföldi parasztagdagság akkor fejt csak ki nagy virtust, akkor hivalkodik nyíltan, ha lakodalmas. Így volt ez Lenkeyéknél is. A Tóbiás menyegzőjére az egész közeli és távoli atyánságot behívták, hogy az ősi nagy ház tágas helyiségei is alig voltak képesek falaik közé fogadni a lakodalmi vendégek sokadalmát.

(Folyt. köv.)

F ü s t i M o l n á r Sándor, N y i r y Gyula és S z ó k e István.

Kandidáló bizottsági tagokul az alispán kinevezte P e t r o v i c s Somát és D ó z s a Bélát, a közgyűlés pedig ugyane bizottságba beválasztotta T e m e s v á r y Antalt és B u r i á n Lajost.

Erre a kijelölő bizottság — miután az alispán a gyűlést felűggesztette — visszavonult, majd újból megnyitván a gyűlés, az alispán bejelent, hogy a pályázottak közül a rendőr-fogalmazói állásra kijelöltettek J o b b a n József, K o n c z Elek, H o f f e r Géza, ifj. K ó k a y Rudolf és P a p p Gyula. Minthogy pedig az erre felhangzott zűrzavarrólarmából semmi többség kivethető nem volt, az alispán elrendelte a szavazást, melynek eredménye lett, hogy J o b b a n Józsefet 48 szavazattal H o f f e r Géza 29 szavazata ellen rendőr-fogalmazónak megválasztották. M á c s a y (aki ez állásra nem is pályázott) kapott 2 szavazatot és K o n c z Elek szintén 2 szavazatot.

A központi kiadói állásra a pályázók közül jelölve lettek: K o v á c s Kálmán, M á c s a y Károly, H o f f e r Géza, K ó k a y Rudolf, K o n c z Elek és M é s z á r o s Mihály. Megválasztott az állásra 42 szavazattal K o v á c s Kálmán, M á c s a y 40 szavazata ellen. K o n c z E l e k kapott 3 szavazatot, J o b b a n József, K ó k a y Rudolf és M é s z á r o s Mihály 1—1 szavazatot.

A két újonnan megválasztott tisztviselő erre letette az esküt és a városi tanács a hivatalok átadására útasítottat. Az új tisztviselők fizetése június 1-től lesz folyóvá téve.

A közgyűlés ezzel végt ért.

Mezőgazdasági bajaink.

Lévay Henrik főrendiházi tag, az első magyar általános biztosító társaság igazgatója, a magyar községadás ügyének egyik elismert előkelő munkása, hosszabb idő óta nem szóltal fel a nyilvánosság előtt. Akik Lévay kitartó, vasszorgalmú munkásságát s minden közügy iránt éber érdeklődését közelebbről nem ismerik, már-már azt hihették, hogy a kitünő férfi az alkotó munkába befáradt s ifjabb erőnek engedte át mindazon eredménnyel működő intézmények továbbvezetését, amelyek alapköveit nagyrészt ő rakta le. Örömmel vettünk azonban tudomást arról, hogy Lévay még korántsem fáradt bele az alkotó munkába és kész mély belátását, munkaerejét, lankadatlan tevékenységét felajánlani minden nagyobb szabású oly vállalat létesítésére, amely valóban közűkséget pótol. A többek közt a mezőgazdasági válság szanálásának nagyfontosságú kérdése hosszabb idő óta foglalkoztatja Lévayt s e csendes, de annál gyümölcsözőbb vizsgálódás eredménye ama tanulmány, amelyet Lévay Henrik »Néhány szó mezőgazdasági bajaink orvoslásáról« cím alatt a napokban közelebbsített.

Lévay abból indul ki, hogy a szinte minden európai államban érezhető mezőgazdasági válság okai nálunk nem teljesen azonosak azon okokkal, amelyek a nyugateurópai országokban panaszol: agrár-bajokat előidézték, minél fogva csak oly gyógyszerrel leszünk képesek a mezőgazdasági válságot elhárítani, amely a magyar mezőgazdasági elemek sajátos jellemének és az egész magyar közfelfogásnak megfelel. Ez okból szerző az agrár-bajok megszüntetése végett eddig javaslatba hozott tervek egyikét sem helyesli, és azon nézetének ad kifejezést, hogy alkalmas intézmény létesítésére a magyar társadalom és közélet legjobb elemei érdeklődésének felkeltése útján kellene törekedni és nem kell attól tartani, hogy az intézmény pénzügyi tekintetben gyöngye lesz, ha nem a modern spekuláció révén létesül.

Ezek előrebocsátása után Lévay, kiemelve azt, hogy a mai mezőgazdasági válság nem csupán a nagy- és középbirtokosokat sújtja, de sújtja az Alföldön azon földműveseket is, a kik maguk földdel nem rendelkeznek, de a mezőgazdaságból élnek: oly hitelintézet létesítését tartja a mezőgazdaság foglalkozók minden rétegében pusztító baj elenyésztesítésére egyedül alkalmasnak, amely képes a földbirtokosok tökéletlen hitelviszonyaiból eredő sűrű földbirtokos-pusztulás megszüntetésével a kisbirtok-szerzés végtelen nehézségeiből eredő agrárszocializmust is orvosolni. E feladatának megoldását a kontemplált hitelintézet azon ismert körülményre alapítaná, mely szerint nálunk a föld hitelképessége az egész földbirtok értékének csak feléig terjed, minél fogva ha például az 1000 holdas birtok tulajdonosa földhitelt teljesen kimerítette, az az, ha birtokát 500 hold értékének megfelelő jelzálog terhelni, földje révén megszünt hitelképes lenni és legfőleg még személyi hitelt élvezhet, noha 500 hold meg nem terhelt földnek még mindig tulajdonosa. Az ily földbirtokos aztán gyakran ki van téve a tönkremenésnek. A létesítendő hitelintézetnek elsősorban az ily birtokosokat kellene gondjai alá venni, akként intézve annak ügyeit, hogy részére a birtoknak még tehermentes felelősséget minden körülmények közt megmentse. Ezt a feladatot az intézet csak a jelzálogteher összegének megfelelő birtokos megvásárlása útján oldhatja meg és itt lépne előtérbe az intézet második főfeladata, t. i. az, hogy azokat, kik földbirtok szerzésére vágyanak és arra képesek, eme óhaj megvalósításához eljuttassa s ekként a ma elégedetlenkedő agrárszocialistákat szorgalmas birtokosokká avassa. A nagyobb birtokosoktól adóssági terheik megszüntetése végett megvett birtokterületeket ugyanis parcellákra osztva az intézet eladná; földet vásárló klientéla minden kétséget kizárólag bőven állana rendelkezésre, miután az agrár-szocializmusnak épp az az egyik főoka, hogy a földművelő-osztály alsóbb rétegeiben meg van a vágy, sőt a vagyoni képesség is a földbirtok-vásárlásra, de eladódva tett kisebb területek hiánya miatt e kívánság nem teljesülhet.

Ezekben szerző az általa kontemplált mezőgazdasági hitelintézet célját gyakorlati irányban megismertette, rámutat azon figyelemreméltó elmentésre, hogy az intézet a jelen körülmények közt épp ott nem felelhetne ki a jelzett irányban sikeres működést, hol arra legnagyobb szükség lenne. A mondatot szerint ugyanis az intézet célját azzal oldaná meg, ha a parcellákban való birtokeladásokkal a földművelő proletáriátus terjedésének gátat vet s a földbirtokos-osztályt lehetőleg megnöveli. Agrár-szocializmusra hajló földművelő proletáriátus azonban épp az Alföldön van leginkább elterjedve, ott, hol a földbirtok nagy része szilárd kezekben van s ezekből a hitelintézetnek vajmi kevés alkalma lenne birtoktesteket parcellázás végett magához váltani. Eredeti, szeniális és a tanulmány legfontosabb pontját képezi az az cszme, melyet szerző avégből vet fel, hogy az intézet közhasznú tevékenysége az Alföldön is lehetővé tétessék. Rámutat nevezetesen ama nagy földbirtok-komplexumokra, melyek ma a nagy alföldi városok és községek tulajdonában és kezelésében vannak s amelyek ezen helyzetükben sem állami, sem községi fiskális szempontból kellően ki nem használhatók, nemzetgazdasági szempontból pedig az ekkora tőkékhez fűzhető legkedvetlegesebb igényeknek is alig felelnek meg. Érdekes illusztrálására szolgál ezen állításnak a következő példa:

Szeged város földbirtoka 72.514 kat. hold, melyből 32.910 kat. hold 4347 bérlőnek van bérbeadva; 26.318 kat. hold legelő; 6155 kat. hold erdő; 6141 kat. hold rét stb. A város földbér-jövedelme 1892. évben, költségleirányzata szerint, 408.539 ft 22 krra rugott. Ezen földbirtok rendes költségei, 162.014 ft 23 krt tettek ki. E szerint a város tiszta földbér-jövedelme 1892-ben körülbelül 215.393 frtra rugott.

Ellenben ha Szeged város földbirtokait

percellázva eladja s ha földjének holdját átlag 200 frttal lesz képes értékesíteni, a város akkor eddig soha nem tapasztalt s nem is remélt kedvező anyagi helyzetbe jut: A földbirtokkal járó rendkívüli kiadásoktól megszabadulva s a földek eladásából begyűlt tőkét pupilláris biztosítékokkal bíró értékpapirokba fektetve, sokkal biztosabb és jóval nagyobb évi jövedelemmel és jelentékenyen megcsökkent adminisztratív költséggel könnyebben fellelhet meg kötelezettségeinek.

Ami áll Szeged városra, az a többi alföldi városokra nézve is hasznos; ha ezen városok, az előnyök felismerésével, földbirtokaiknak parcellázva eladására határozom el magukat s ennek közvetítésével oly illetékesebb tényezőt, az e célból létesítendő mezőgazdasági hitelintézetet bíznák meg, az az Alföldön képes lenne közérdeklő misszióját teljesíteni.

Ezekben ismertetjük meg Lévy Henrik általános figyelmet érdemlő tervezetét. Zárókérdül felelmitjük meg, hogy Lévy nemcsak eszmét ajánl, de készen nyilatkozik tettekkel is közreműködni tervének megvalósítása érdekében.

A Lévy által propagált eszme megvalósítása érdekében ugyanis a nagybirtokos osztály és a pénzügyi világ több előkelő tagja — köztük Lévy Henrik, gróf Nádasdy Ferenc, gróf Andrássy Gyula, gr. Zichy Nándor, Burchard-Béla-vári Konrád, báró Nikolics Fedor, stb. — több értekezletet tartott, amelynek konkrét eredménye, hogy az új hitelintézet alapítása nem csak elvben határozatot el, hanem annak létrejötte anyagi tekintetekben is biztosított. Az új bank alapítókéje 10 millió frtra s cége Magyar mezőgazdasági hitelintézet mint részvénytársaságra van tervezve.

Kormos Alfréd,
a „Magyar Pénzügy” szerkesztője.

Ujdonságok.

Szentes, 1895. május 19.

— **Személyi hír.** Vadnay Andor dr. főispán, több napi tartózkodás után, ma haza érkezik Szentesre Budapestről.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete közgyűlést tart holnap délelőtt 9 órakor, a túl a kurcai tanácskozó-teremben. A gyűlés tárgysorozata 9 ügyet ölel fel, melyek közül a legfontosabbak a következők: A szentes-csöngőlei vasút, illetve a Szentes és Csongrád között létesítendő állandó Tisza-híd építési költségeihez való hozzájárulás tárgyában a gazdasági szakosztály javaslata. — A hegycsöngés előjárásának kérelme, a szőlőbeli utak kijelölése tárgyában. — A Kossuth-szobor felállítása tárgyában gazdasági szakosztályi javaslat. — Végül a hűség szabályrendelet tárgyalása s ezzel kapcsolatban Beéh Márton és társának kérelme a 2 éven alól levő borjűk levágásának engedélyezése iránt.

— **Emiékéztető.** Csongrádvármegye közgazdasági bizottsága holnap délelőtt tartja a havi rendes ülését az alispáni elfogadó-teremben. Az ezt követő napon, f. hó 21-én délelőtt 10 órakor pedig a vármegyei törvényhatósági bizottság rendes évnegyed közgyűlése kezdődik, a széképület nagytermében. A közg. bizottság fegyelmi választmánya a f. hó 20-án, holnap délután ülés az szokott helyen, több fegyelmi ügy elbírálása végett.

— **Sajtóperünk.** Abban a sajtóperben, melyet Kovács Kálmán volt gyevi barát indított lapunk társszerkesztője Bánfalvi Lajos ellen, a Vezeklő barát

című hírlapi közlemény miatt, holnap lesz az esküdtszéki végtárgyalás a szegedi kir. törvényszék Mars-téri palotájában. A végtárgyalás elé természetesen érdeklődéssel tekint a megye és Szentes közönsége.

— **A város pere.** Abban a perben, melyet Tassándy Antal dr. indított Szentes város ellen, egy havi polgármesteri fizetés kiadása iránt, — miután Tassándy elsőfokon a pert megnyerte — a város részéről beadott fölébbezés folytán, a f. hó 14-én hozta meg a szegedi királyi tábla a másodfokú ítéletét. Az ítélet, az első fokú ítélet feloldásával, Tassándy t a keresetével elutasította s így most már ez az odiosus ügy a kir. kúriához is fel fog bizonyára kerülni, végleges döntésre.

— **Egyleti élet.** A csongrádmegyei gazdasági egyesület, az elnökség pártihirdetménye szerint, ma délelőtt 10 órakor tisztújító közgyűlést tart a tyúkpiactéri Szeder-házban levő saját helyiségében. Felhívjuk e körülményre az egyesületi tagok figyelmét azzal, hogy a gyűlésen teljes számban megjelenni szükségesnek.

— **Az a gölya.** Ez a vándormadar csínytevéséről ismeretes. Hol öröme, hol bosszúságára a családapaéknak, sokszor elköveti azt a tréfát, hogy némelyik embernek párosával, sőt olykor hármával osztogat messze földről hozott járdékaiból. De olyan csíny, amilyent egy pajkos gölyamadar Valkovics horgosi lakossal elkövetett, nem minden gölyt követ el. E hónap 10-én ugyanis megszállozza Valkovicsék keménynek tetejét és letett a bölcsőjükben először egy kis leánykát s azzal eltávozott. Valkovicsné, aki a legerőteljesebb asszonyok egyike, másnap reggel már kiment a hetipiacra, egyet-mást eladott és vásárolt. Milyen nagy volt azonban a férj meglepetése, mikor látta, hogy alig jött vissza a felesége, nyomban visszatért a gölyamadar is, aki meggondolta magát és hozott Valkovicséknek még egy fiúgyermeket is. A ritka eset Horgoson nagy feltűnést kelt annál is inkább, mert Valkovics azt beszéli mindenkinek, hogy szerlelett örül a gölyamadar kétszeri látogatásának.

— **Tisztviselői majálisa.** Szentes város tisztviselőinek a f. hó 25-én, a túl a kurcai városi tanácskozó-teremben tartandó tavaszi táncmulatságára a meghívók már szétküldték s a rendező bizottság, élén Novobácky Győző tanácsnok elnökkel nagyban serénykedik a jótékony célú mulatság sikere érdekében. Az esti táncvigalmat megelőzően, 20 kr. belépődíjjal, sétahangverseny lesz a ligetben, mely délután 5 órakor kezdődik. A mulatságra vidékről is sokan készülnek átrándulni és így annak kitűnő sikere biztosítottnak látszik.

— **Kereset a főkapitány ellen.** A Bartha-Sima-féle f. hó 16-iki büntügyi végtárgyalás során történt, hogy Konradshaim báró törvényszéki elnök jelentést tett a vádlottak hivatalosan beszerzett vagyoni bizonylatokról. Ezek közt volt egy, amely konstátálta, hogy ifj. Bartha János is bír mintegy ezer-néhyszáz forintot érő értékes ingóságokkal. Szerfölött nagy vala erre Bartha János meglepetése és még nagyobb az attól való félelme, hogy a finác neszt véve ennek az értékes ingó vagyonának, még adó alá találja fogni. De bizony, ennek fele se tréfa, gondolta, mert az ördög nem alszik s a szemületes rendőri eréll és tapéntat bizonyosan jól fürkészte ki az ő vagyoni viszonyait, mielőtt azokról hivatalos bizonylatot állított ki. Ha pedig megvan ez az értékes ingó vagyon valahol: nem árt, ha a birtokába kerüli, legalább lesz miből fizetni az adót is utána. Tanácsot tartott hát ebben a kényes esetben egy jókedvű prókatorral, mit tévo legyen? és attól azt a tanácsot kapta: hogy indítson keresetet Aradi Kálmán rendőrfőkapitány ellen, a rendőrei által kipuhatolt ér-

tékes ingóságainak a tulajdonába bocsátása iránt. Hát ez tréfának nem is volna rossz. Komolyan pedig jól tenné a jövőben a rendőrség, ha több lelkiismeretes gonddal adná ki az ilyes vagyoni bizonylatokat.

— **A tolvajok nyomában.** Még a telen történt, hogy Mees Balogh Ferenc gazdálkodó polgártársunk karára 4 drb. serest hajtottak el ismeretlen tettesek. A rendőrség a legszélesebb alapon megindította akkor a nyomozást, de eredménytelenül s a károsult már fel is hagyott talán a reményen, hogy elveszett jószágait valaha visszakapja. Most az orosházi csendőr-őrstől megkeresés érkezett a szentesi rendőrséghez olyan tartalommal, hogy adjon felvilágosítást: kinek a karára történt a serestőlvajlás és milyenek voltak az eltoltvajolt serestek? Ugy látszik ebből, hogy az orosházi csendőr-őrs nyomára jött a serestőlvajloknak.

— **Munkás zavargások.** Az ideitől és kora tavasz alkalmakor volt inség és az ebből folyt ügynevezett inségakció sajtóságsos balfogalmat értelt meg az Alföld munkásosztályában, melynek áldatlan következményei már is mutatkozni kezdenek és nem ok nélkül töltenek el aggodalommal a jövő iránt. Az a tény ugyanis, hogy a tél folyamán az inség enyhítésére közmunkával foglalkoztaták itthon a munkásokat, azt a felfogást teremtette meg, hogy a helyi hatóságnak állandóan kötelessége munkát adni a munkásosztálynak és ez a ferde felfogás máris nyílt revoltokban nyilvánkozott meg körülöttünk két helyen is. Az egyik a szomszédos Vásárhely, hol a város 200 munkást akart foglalkoztatni út-alapozással. A munkások dologba álltak, de ekkor kivonult hozzájuk még 2000, ásovál-kapával felszerelt munkás, fenyegetések közt követelve, hogy nekik is adjon a város munkát, mert ők idegenbe se mennek dolgozni és éhen se akarnak elpusztulni. A város mérnöke, aki a munkára kint felügyelt, hasztalan magyarázta nekik, hogy 200 munkásnál többet nem alkalmazhat; — nem használt az semmit s a felhangzó fenyegetések végre arra kényszerítették a mérnököt, hogy a munkát beszüntesse. A másik munkásrevolt Szabadkán volt, hol a munkások szintén tömegesen vonultak a városháza elé, fenyegetések közt követelözve, hogy nekik otthon adjon munkát a magisztrátus. Mikor ezeknek a sajnos és aggodalomkeltő zavargásoknak hírt vesszük, bizony mindannyiszor elismeréssel kell lennünk a mi munkásaink józan higgadsága iránt, mely nem várja a sült galambnak szájába röpülését, hanem tartja az elvet, hogy: aki magán segít, megsegíti azt az isten. A mi értelmes munkásosztályunk bizony nem válogatja: hol, kinél kap munkát? Örül, ha tisztességes keresethez jut és elmegy érte szívesen még az idegenbe is.

— **Elítélt páter.** Csongrád nagyverű papja, Hegyi páter nem érte be azzal, hogy helyi politikát csináljon és pusztán a csongrádi vagy megyebeli ellenfeleit dorongolja az ő ismert saftos stélusában. Nagyravagysa politikai babérok keresésére hajszolta, mikhez nem is babcuspájztetében, de úgy vélt hozzájutni, hogy a Csongrádi Közlöny (helyesebben Búzlöny) című világlapjában nagyszabású országos és világpolitikai iránycikkeket írkált. Egy ilyen cikk miatt indított ellene a kir. ügyesség — sajtóügyi kihágás címén — keresetet, melynek során aztán a szegedi kir. törvényszék a nagyverű s gála bécépéjű Hegyi pátert 100 ft fő és 50 ft mellékbüntetésre, nem fizetés esetén 15 napi fogházra ítélte el.

— **Halálozás.** Városunk egy tisztos matróza: özv. id. Sárdi Jánosné szül. Falta Juliánna asszonynak a f. hó 18-án, élete 86-ik évében, végelgyengülésben történt elhunytáról tettünk tegnap gyászjelentést, kinek elhalálozása nagyszámú rokonságot s ezek közt özv. Sárdi Mihályné úrnöt kedves leányával döntötte mély gyászba. A boldogult s közbecsülésben élt matrózna temetése ma délután 4 órakor lesz. Aldás emlékeztén!

— **Munkások kerestetnek.** Nagy-Belczen, Nyíra-megyében 500 munkásra volna szükség vasút-építési földmunkához. A kubirolandó földanyag igen jó s a talicskázás legnagyobb távolsága 25, legnagyobb magassága 2 méter. A vállalkozó köbméterenként 10—14 krt fizetne a munkásoknak. Megbizottja: S z e n t e s Ferenc ez idő szerint Szentesen tartózkodik s akik hozzá munkába akarnak állani, ma jelentkezhetnek nála.

— **Hegyi páter sajtópere.** Egy ízben már ki volt tűzve végtárgyalásra a szegedi esküdszéknél ez a sajtópere, melyet Bozó Mihály csongradi lakos indított Hegyi páter lapszerkesztő ellen, de ekkor nem törték meg a tárgyalást, mert a szelíd-vérű páter koronatanúja: Csemegi Antal beteget jelentett és nem ment be Szegedre. A sajtópere indító oka egy fulmináns hírlapi közlemény, melyben Hegyi páter nem kisebb bünténnyel vádolja Bozót, mint, hogy egy alkalommal gyilkosságot szándékozott elkövetni Csemegi Antalra, akit meg akart ölni. A végtárgyalást ebben az érdekes sajtópereben újabb június 10-re tűzte ki a szegedi törvényszék, ha ugyan ekkorra is beteget nem jelent majd valamelyik páteri tanú.

— **Sörtés-veszedelem.** Patáki Ferenc kistőkei 194 sz. tanyán, a f. hó 17-én, 4 drb sertes hullott el. A rendőrség kiküldte a hatósági állatorvost a vizsgálat megajtése és az esetleg szükséges óvintézkedések megtétele végett.

— **Spiritiszta mutatóványok.** A misztikum, szellemidézés, szomhanbulizmus és gondolatolvasás rejtélyes világába akar benűnkelt vezetni pár estén Annetelli spiritiszta, aki ma este tartja idevágó első előadását, a városi szinkörben. A neves spiritiszta ez érdekesnek ígérkező előadásaira, melyek műsora gazdag és változatos, ezúton is felhívjuk a közönség figyelmét. A ma esti előadás műsorozatát lapunk hirdetési rovatában találják.

— **Talált kabát.** A rendőrségnél egy kabát van letétben, melynek belső zsebében egy könyvecske és abban felbontatlan katonalevél van. A magát igazolni tudó jogos tulajdonos a kabátot nygánott átveheti.

— **Vásár.** Karcagán a f. hó 20-án és 27-én lesz az idei tavaszi országos vásár megtartva.

Irodalom.

Vadnay Károly életrajza jelent meg épen most a Dr. Kőrösi László országzsértés elterjedt Korrajzok című nagybetsű vállalatában. A hármás füzetet Vadnay arc képe és kéziratmasban köztől előjáró beszéde díszíti. A 266 oldalra terjedő könyv az első érdemszerint való Vadnay-életrajz irodalmunkban. Megismertet Vadnay ifjúságával, katonaeveivel, szabadságharc szereplésével, külföldi képzésröszolagátával; bemutatja azután Vadnayban a novelláirót, a regényirót, a kritikust, a dramaturgot, a szerkesztőt s az embert. A rendkívül gazdag adatok feldolgozását és csoportosítását ugyanaz az alaposság és élnékség jellemzi, mint az eddig megjelent Korrajzokat: Ferencz József, XIII. Leopápa, Kossuth Lajos, Jókai Mór és Vaszari Kólos legújabb biográfiáit. Vadnay Károly életrajzának bolti ára 90 kr, de feleárában kapja, a ki harminc füzetre (bolti árban kilenc forint) öt

forintjával előfizet. A ki két öt-öt forintos évi előfizetést gyújt, az harminc füzetet kap ajándékul. A hézagpótló, sőt nélkülözhetetlen irodalmi vállalatot, melyből havonként két szám jelenik meg, jó lélekkel ajánljuk olvasóinknak. Bolti árban minden nagyobb könyvkereskedésben kapható. Kedvezményes előfizetéssel a korrajzok kiadóhivatalában, Budapest, Andrássy-út 26 szám alatt rendelhető meg.

A művelt egyéneknek, legyen az hölgy vagy úr, teljesen felesleges érdeklődését a »Képes Családi Lapok«-ra felhívni. Hiszen nincs talán Magyarországon olvasni szerető ember, ki a »Képes Családi Lapokat« nem ismerne. — Tudja mindenki, hogy lapunk nemcsak a legjobb de a legolcsóbb szépirodalmi és ismeretterjesztő lapok egyike. — Minden számban hoz elbeszéléseket, rajzokat, humoreszkeket, költeményeket és három regényt egyszerre. A »Képes Családi Lapok«-ba úgy a régi mint a fiatal garda írói és költői dolgoznak. — A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, melyet legélszerűbben posta-utalványon a kiadóhivatalba, Budapest Vadász-útca 14 sz. alá kéretik küldeni. — Mutatóvánszámokat ingyen küld a kiadóhivatal.

Törvényszék.

Szentesi dolgok.

A f. hó 16-án szentesi ügyet tárgyalta a szegedi törvényszék, Simáét. Hétfőn szentesi ügyet fog tárgyalni az esküdszék, Bánfalviét; másik hétfőn Pintérét; azt követő nap a törvényszék megint egy Sima-ügyet s a jövő hó elején Hegyi páterét az esküdszék.

A megyei ügyek annyira szaporodnak, hogy, mint a példa mutatja, dolgot adnának egy külön bíróságnak is, különösen ha olyan hosszadalmas lefolyásúak, mint a f. hó 16-án volt, amely még 1891-ben keletkezett s eddig elé őtször volt benne végtárgyalás hirdetve.

Annak idején nagy port vert föl a megyében ez a dolog, mert ez volt az introdukció azon botharcokkal egybekötött politikai vetélkedésekhez, amelyek ma már szomorúton otthonosak vármegyénkben.

A szentesi vendéglő udvartertjében játszódtott le 1891. nyarán a mai végtárgyalás indító oka, amidőn egy hírlapi közleményért este, jókora közönség jelenlétében inzulált a Sima Ferenc Bartha Kálmánt, a »Csongrád megye« című újság akkori szerkesztőjét.

Mindkét félnek barátai voltak ott, akik beledrótáltak magukat a dulakodásba s a vendéglői udvar egyik kivezött sikátorában kisebb-fajta helyi háború keletkezett. Az eset részleteit alább elmondják a vádlottak és tanuk, itt csak annyit, hogy Bartha személyes szabadság megsértése miatt indított pórt Sima ellen, míg a többi jelenlötnek kihágás miatt szakadt vád a nyakába. Ilyformán tizenegy vádlott állt ma a vádlottak padján s a tárgyalás délelőt délután tartott, csak esti fél hat órakor ért véget.

A tárgyalás.

A törvényszék elnöke báró Konradshheim Oszkár h. elnök, szavazó-bírák: Onitiu és dr. Füzesséry, jegyző: Ráskay.

A vádhatóság képviselője Mikovich dr. alügyész.

A tárgyalás megkezdésekor elnök konstatálja, hogy Hoffer vádlott, aki Boszniában lakik s aki miatt a tárgyalás már egyszer elmaradt, ezúttal sem jelent meg. Az elnöknek erre vonatkozólag egy Wolfinger Adolf nevű úr táviratot vitt, melyben ez állt:

»Nem megyek Szegedre, táviratot kaptam Simától.«

Reiniger Jakab ügyvéd, Bartha Kálmán képviselője bejelenti, hogy ő Hoffertől tegnap a következő táviratot kapta:

»Simáné sürgönyözött, tárgyalás nem lesz, mert férje nem lehet ott. Most értesülök, hogy meglesz, kérek táviratot, 17-ére menjek-e.«

Sim a kijelenti, hogy a sürgönyt ő nem küldte, neje pedig aligha avatkozik ilyen dolgokba. A maga részéről kéri a tárgyalás megtartását!

Az elnök ezután bejelenti, hogy Sim a Ferenc védője, dr. Filó Lajos nem jelent meg s a védelmet Kalmár István ügyvéd vállalta el helyette.

Mikovich alügyész nem tekint arra, hogy Hoffer vádlott nem jelent meg. Miután a tárgyalás már őtször elnaplaltatott, most a megtartását indítványozza.

A törvényszék a tárgyalás megtartását elrendeli s elnök felolvassa a képviselőház elnökének íratát, amely szerint a Ház ez ügyben Sima Ferenc mentelmi jogát felfüggeszti. Majd felolvassa a vád alapját képező cselekményeket, az ismeretes korcsmai csatát.

Az elnök kérdésére Bartha Kálmán bejelenti, hogy becsületsértési vádját is fentartja Sima ellen.

Sima mindenki ellen vizsgálja becsületsértési vádját.

Az ügyész ezen módosítások után fentartja vádját.

Bartha elmondja az elnök kérdésére, hogy becsületsértésért 1886-ban 40 forint pénzbüntetésre volt ítélve.

A törvényszék ezután határozataira vonul vissza. Reiniger Jakab vetette föl az indítványt, hogy védenecit, kik csak kihágással voltak vádolva, elévülés címén mentésk föl a vád alól. Kalmár védő ugyanezt kéri az ő védenecire is. Az ügyész a kérelmeket ellenzi.

A törvényszék a kérelmeknek nem tesz eleget, mert elévülés nem történt.

A vádlottak közül azok, kik tanúkként is fognak szerepelni, a mellékszóval vonulnak.

Következik a kihallgatás.

Bartha Kálmán.

Elmondja a vádját, tisztán a dologra tartozó részletekkel. Egyszer tanyáról haza térve, hallotta, hogy Sima kereste. Ő erre a vendéglőbe ment, hogy megkeresse. Ott Sima elébe állt ezzel a szóval:

— Ön írta azt a cikket ellenem?

— Én, — mondta ő s kijelenti, hogy Sima ellene még mérgesebb cikket írt előzőleg. Sima erre azt mondta neki:

— Ön becselzen gazember.

— Ön az — felelte Bartha s ezzel asztalához ült, barátai közé.

Mikor aztán távozott a vendéglőből, Sima nekirohant s dulakodni kezdtek. Sima a botját elkapta s mintegy 10 percig rángatták egymást. Aztán újra utána rohant Sima és bottal akart reá ütni, amit ő karjával felfogott. Ezután ő elsietett rendőrt keresni, de sehol sem találta, a városháza be volt zárva.

Elnök: Ki választotta szét önököt?

Bartha: Moskovicz pincer.

Elnök: Meg van győződve arról, hogy Sima önt személyes szabadságában korlátozta?

Bartha: Meg. Ismerem a törvényt, jogvégezté vagyok.

Az ügyész kérdésére kijelenti, hogy Sima barátai között, akik a verekezésnél várakozó álláspontot foglaltak el, Hoffer jelenlöt.

Sima Ferenc.

Előadja, hogy párbajvétségért háromszor, sajtóvétségért egyszer volt büntetve. Hogy becsületsértésért is büntetve volt: bőlcse elhallgatja.

Előadja, hogy 1891-ben Bartha cikke az akkori »Csongrád megye«-ben őt mint család-apát, mint polgárt sértette meg. Vagyonhi bukását jövendőlte. Ezért ment Bartha lakására, rektifikálódta ezt a dolgot. Nein találta, a vendéglőbe ment s ott találta Barthát. Megkérdezte tőle, ő írta-e azt a cikket. Igenlő válasz után kérdezte, hajlandó-e rektifikálni. Azt mondta Bartha: nem. Erre mondta neki, hogy amíg vádját be nem bizonyítja, becselzen gazember. Bartha erre másik asztalhoz ment, ahol botokkal fölfegyverkezett barátai várták s őt elmondta a Simával lefolyt esetét s az is, hogy sértése dacára sem kér tőle lovasz éleltételt, mert Simának Hentallerrel elintézetlen ügye van.

Ezek után történt, hogy Barthának fejéből kiütötte a kalapot, mikor a kapuban tör-

tént újabb felszólításra Bartha botjával reá akart útni

Az elnök kérdéseire elmondja, hogy barátait nem azért vitte magával, hogy neki segítségére legyenek, hanem hogy Bartha barátait ne engedjék az ő dolgába avatkozni.

Még egy kérdésre elmondja, hogy ugyanilyen megbízást adott a kocsisának is s ez utóbbi szintén jelen volt a díszes aktusnál.

Kijelenti, hogy célja mindössze az volt, hogy megsértse Barthát s alkalmat adjon neki, hogy azt a Hentaller-féle ügyet, melyet a vendéglőben a szomszéd asztalnál ventillált, tisztába hozza.

Ezekre Bartha Kálmán az elnöknek azt válaszolja, hogy vallomását, melyet tisztá lelküismerettel tett, egészében fentartja.

Dr. Tasnády Antal: Simával ellenséges viszonyban van. Részletek mond el az ügyről. Bartha és Sima 1891-ben lapszerkesztők voltak s polemizáltak egymással, mint már ez Szentesen szokás. Bartha egy vezércikkének utolsó sora az volt: »Sima bukott erkölcsileg s bukni fog anyagilag.« Sima ezért több társával kereste Barthát, hogy megverje. Este aztán a vendéglőben megtalálta, ahol ő is jelen volt. Elmondja a vendéglői jelenetet, amelyet amidőn ő látott, Bartha segélyre sietett a tumultus után, mikor Sima már Jó Károlyt üldözte. Ekkor vállonkapta Simát, Sima az ő szájából kiütötte a szivart, ő pedig torkon ragadta Simát, mire aztán vége lett a csatának, de Sima még az udvarra is utána ment Barthának s ott ujra dulakodtak.

Tóth Árpád: Nős, gőzmalom-tulajdonos. Jelen volt a harcnál, melyről elmondja a részleteket. Látta, hogy mikor Bartha távozni akart, Sima a társaival együttesen ugrott fel, hogy föltartóztassák. Nézte az ügyről az, hogy ott »Bartha Kálmán bántalmazva akart lenni.« Maskor nem is szoktak Simáék abba a vendéglőbe járni.

Ifj. Jó Károly: Ügyvédjelölt. Becsület-sértésért büntetve volt 200 fitra. — Ugyanazon részleteket mondja el ama hozzáadással, hogy ő dulakodás közben ellökte Simát, aki a kabátját ragadta meg, mire ő Simát bottal fejbavagta.

Szóval, erős volt ott a háború minden oldalán.

Ifj. Bartha János: Ő is jelen volt a vendéglőben s látta bátyjának Bartha Kálmánnak megtámadását. Ő nem segíthetett neki, mert Sima emberei útját állották.

Dr. Filó Tihámér: Nőtlen ügyvéd. Véletlenül került az nap Sima társaságába. Az utcán találkozott vele s Sima hívta Barthához. Onnan a vendéglőbe mentek s jelen volt az eseményeknél.

Dr. Ecseri Lajos: Ügyvéd, nős, párbajvesztéért büntetve volt. Azen kezd, hogy ő nagyon röviden fogja elmondani az esetet s aztán egy rémséges hosszúnak ígérkező mesébe fog, mely szerint akkor Szentesen Sima a győzoni megbuktatására folyt hajzsa. Lebeszéltek a Sima 100000 fitros kezeseit, hogy neki ne zsíráljanak, a hitelezőit ráheccelték és a helyi pénzügyészeket felhívták, hogy hajtsák be Simán a követeléseiket, ne prolongáljanak neki, mert az az ember bukófélben van. Mindezt arcpírulás nélkül mondta el Ecseri, dacára, hogy az elnök figyelmeztette: váltána be a rövid kimagyarázás iránt tett ígértét és maradjon a tárgyról. Ezután még elmondja, hogy ő véletlenül volt jelen a verekedésnél. Hallotta, mikor Bartha a Hentaller-ügyet emlegette. Ő Tasnádnak útjába nem állt.

Tóth Kálmán.

Elnök: Volt-e már büntetve?

Tóth: Kétszer, legazemberezttem az alspánt, meg párlajért is utkem.

Ezen elvi kijelentés után a részletekre tér át s elmondja az esetet igen humorosan. Látta, hogy Bartha kezében dorong volt, s azt is, hogy Tasnády és Tóth rohama lépésben futnak, hogy leüssék Simát. Bartha Jánost nem látta.

Horváth János előfogatos: Jelen volt a verekedésen, de azt mondja, részt nem vett benne. Mikor hazament, mondta a cimboráinak: kár, hogy most nem voltak ott, mert szép hecc volt: úr hecc.

Elnök: Hát ez magának csak hecc volt?

Horváth: Persze, hogy igen. Láttam én annál különb verekedéseket is. Ez csak olyan kis játék volt.

Virágos Mihály: Szintén jelen volt de nem vett részt a verekedésben. Már akkor azt gondolta magában, mikor látta, hogy törvényismerő emberek ugyan hogy tehetnek ilyent. Elég sajnós, hogy most aztán ezért ő is vád alá került.

Németh Ferenc 101-es baka Zagrábból jött haza, szintén vád alá van helyezve.

Elnök: Mi volt maga akart, mikor ez az eset történt.

Németh: Cibill!

Később kiderült, hogy kocsis volt Simánál s Sima rendelte a vendéglőbe, hogy mikor neki egy úri emberrel dolgolesz ott, ne engedjen senkire s a közelébe.

Az elnök 12 órákor az ülést felfüggeszti s folytatását délután fél háromra tűzi ki.

Délután.

Tanúk.

Kihallgatják Katkics Gyula szentesi aljárásbíró, aki tanúja volt az eseményeknek s a küzdő feleket szétválasztani igyekezett. Véleménye szerint 5—6 percig tartott a dulakodás.

Dr. Czukermann Soma orvos tanút, aki az említett nap estején hallotta, hogy Hoffer vádolt Filó János lelkes lakásán beszólt, hogy a kocsisit küldjék a Sas vendéglőbe.

Dr. Purjes János ügyvéd a vendéglőben történetről tesz vallomást. A dolog azt az impressziót tette reá, hogy nem véletlenség szüleménye az egész, hanem inszenzálatott.

Leendő a Vilmos hivatalnok ugyanazt mondja, Deutschi Miksa tanító szintén, Weiner Mór pénzügyi számtiszt látta, hogy Sima barátai, mikor Sima Barthát megtámadta, kört képeztek a háta mögött s látta, midőn Hoffer kiment a vendéglőből s fuvarosokkal értekezett.

Hahn Izidor könyvelő a vendéglői jelenetről tud. Zehery vásárhelyi járásbíró is jelen volt a vendéglőben. Tasnádyról mondja ennek kérdésre, hogy Tasnádnak ő adott találkat a vendéglőben s azért ment az oda.

Schweiger Márton kereskedő a látnyegtelen vallomást tesz, amelyből az létségi legiotosabbnak, hogy s c e b e s v o n a l l a l jött Budapestről és nagyon éhes volt.

A törvényszék a vádhatóság indítványára a tanúk megkesztését mellőzi. Felolvassák még a meg nem jelent Hoffer vádolt vallomását is. Beismeri, hogy Filó kocsisát, s Virágos fuvarost felszólította, hogy ha esetleg verekedés támad a vendéglőben, azt akadályozzák meg.

Virágos azt mondja erre, hogy ebből egy szó sem igaz, mert ővele nem remlekezett senki sem.

Ezután a királyi ügyész teszi meg a vádindítványát, amely szerint a vádat a többi vádlottra nézve elejti, Simát pedig a becsület-sértés vétségében szigorúan elítéli kéri.

Reiniger Jakab, a magánpanaszosok képviselője, fentartja Sima ellen a személyes szabadság megsértése miatt emelt vádat; kéri a 323. § szerint Simát elítélni.

Kalmár István, Sima Ferenc védője, hosszabb beszédben fölmentő ítéletet kér.

Sima Ferenc kijelenti Reiniger szavaira vonalkozólag, hogy tény, mikép a »Szentesi Lapban« ő előzőbb sérte meg Barthát azért, mert Horváth Gyula arcképének a közgyűlési teremben leendő leleplezése ellen főllebbezték ő s társai.

Tasnády Antal felszólalni akar.

Az elnök megakadályozza azon az alapon, hogy nem vádolt, mert az ellene volt vád visszavonatot.

Tasnády: Csak azt akartam kijelenteni, hogy Sima velem szemben olyan vádat nem vonhat vissza, amely nem magánvádra üldözendő. Ezt visszautasítom; tartsa meg a kegyelmét.

A törvényszék ezután visszavonul s hosszasan tanácskozás után kihirdeti az ítéletet, amely szerint Sima Ferencet a személyes szabadság megsértése címén emelt vád alól fölmenti. A becsület-sértésben bűnösnek találja, de a 275. §. alapján a büntetés alól fölmenti, mint az indokolás mondja, azon az alapon, hogy a Sima által okozott becsület-sértést Bartha azonnal viszonozta.

Az ítéletben Sima védője megnyugodott; magánpanaszos főllebbeztet a minősítés ellen; a közdávól a minősítésben megnyugodott, s a büntetés kiszabása ellen jelentett csak be főllebbezést.

Az ügy ezzel négy év utáni szerencsésen befejeztet, miután az állami kincstárnak belekertült vagy négy-száz forintjába.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása. A mai táviró végre ismét esőzésekről hozott hírt; sajnós, hogy az eső csak egyes nyugati vármegyék gazdát elégitette ki, míg az annyira sanyargatot, sokat szenvedett vidékek, a keleti részek, amelyek már ide s tova 6—8 hét óta nem láttak esőt, még most is szenvednek a száraz időjárás és aszály miatt. Tavirati híreinek szerint ma reggel Pomáz és Szt-Endre környékén igen jó kis eső volt; esett az eső Vác vidékén és így valószínűleg Pestvármegyének nagy részében volt kissé nagyobb mérvű eső. A nyugaton már az éjjel erős esés indult meg, Sopron, Magyar-Óvár, Herény, és Arvavarájja táján, ahol 20—35 milliméter között ingadozott az esőmennyiség; esett az eső az éjjel még a következő helyeken: Trencsén, Selmec és Bélabánya, Fiume, O-Gyalla, Keszthely, Csáktornya és Budapest. De tegnap egyebütt is voltak helyi zivataros esők, így Aradon (jéggel), Nagy-Róce és Pécsváradon. Az esővel számos helyen jég is hullott, de jelentékenyebb kárt csak nagyon szorványosan okozott a jég. Az időjárás kissé lehült, mindazáltal sehol sem annyira, hogy miatta a növényzet fejlődése hátráltatva volna. Nagyobb baj az, hogy az országban igen sok helyen mutatkoznak ismét a hesszeni és fritti legyek; de a drótférgek, ormányosok, hernyók és bolháknek is egész özönlet lehet tapasztalni, különösen azokon a vidékeken, ahol már rég nem volt csapadék. Roppant nagy csapás az az országra nézve, hogy körülbelül 1/3 résznyi területünkön a gabona a különféle kalamitások folytán ismét úgy áll, hogy még csak megközelítő termésünk sem lesz a múlt évihez képest. Nézetünk szerint ugyanis nincsen már az a jó eső, jó idő, amely az elmaradt s részben pusztulóféiben levő vetéseken annyira képes volna segíteni, hogy csak tűrhető termésünk is lehetne az észak-keleti és a keleti részekben általában, de nem csak ezek a vidékek mutatják nagy nyomát az abnormalis időjárásnak, hanem az ország több alföldi vármegyéi is, amelyek közé elsősorban is Békés, Bihar tartoznak; továbbá Hajdu, Borsod, Heves, Temes és Aradban is igen rossz az a termés-kilátások. Emeczeken a vidékeken sem az őszi gabona, sem a tavaszi nem bíztat kis közepes eredméllel, s bizonyára é a vármegyékben bőven lesznek olyan helységek, amelyek éppen csakugyan a mag két-három-sorosot fogják visszakapni, fölteve természetesen, hogy az eső már csak rövid ideig késik.

Az özlök — jóformán országsszerte kielégítően gyarapodnak; a legelők és rétek azonban igen kevés helyen bíztatók.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Máteffy Ferenc

Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Egy bolthelyiség lakással
együtt vagy lakás nélkül, ez évi aug.
hó 24-ik napjától, több évre **berbe**
kiadó. Alkut lehet tenni F e k e t e
János kovácsmesterrel, I. t. 499. sz. a.
Kossuth-utca.

Kioszk-megnyitás!!

Van szerencsém a nagy-
érdemű közönség becses tu-
domására hozni, hogy ma,
vasárnap délután,
(kellemetlen idő esetén jövő
vasárnap délután) a Kurcán
túli, Széchenyi-ligetben levő
kioszkot, a helybeli első
zenekar közreműködése
mellett megnyitom; a hol
is finom sütemény, fagy-
lalt és jeges-kávét a leg-
készségesebb kiszolgálás mel-
lett lesz kapható.

A n. érd. közönség becses
pártfogását kérve, vagyok
Szentesen, 1895. május 18.

kítüno tisztelettel:
Mészáros Gyula,
czukrász.

Kiadó üzlethelyiségek.

Méltóságos Harisz György és Pál
urak Kossuth-téri házában több üzleti
helyiség részint azonnal, részint folyó
évi október 1-től kezdődőleg bérebe-
adandó. Tudakozódni lehet dr. Ecseri
Lajos ügyvédnél. 3—1

SARG

KALODONT

sok MILLIOSZOR

Fogtiszító és ápoló-szer.

Kapható mindenütt.

kipróbálva és jónak találva, fogorvosok által ajánlva, egyúttal a legolcsóbb

SARG orvoscendőrileg megvizsgált (Bizonyslat Bécs, 1897. július 3.)

40—26

Ifj. Sarkady N. Antal fábiáni,
derekegyház-oldali, mucsiháti és bő-
kényi földje, 1895. szent-Mihály-nap-
jától kezdve több évre haszonbérbe
kiadó; az alku egyedül alólirottnek
irodájában köthető.

Dr. Polacsek Albert,
ügyvéd.

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál.
nékülözhetetlen és általánosan ismeretes
házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágyta-
lanság, gyomorégőség, bűzös lehelet,
felfújtság, savanyu, felbőfőzés, hasmenés,
gyomorégés, felesleges, nyálkaválasztás,
sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs
szükség.

Hathatós gyógyszernek bizonyult
fejfájásnál, a menyhében ez a gyomortól
származott, gyomortulterhelésnél étekekkel
és italokkal, gúliszták, májbajok és hámor-
rhoidknál.

Emeltett bajknál a **Máriaczelli**
gyomorcseppek évek óta kítü-
nőnek bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár: **Török**
József gyógyszerháza **Budapest,**
Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tisztelesen
tessek megtekinteni! Csak oly cseppeket
tessek elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a kesztő
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
„Valóságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódi-
an kaphatók
Szentesen Várdy Lajos, Podhradzsky
F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdy Ka-
roly s Remetey Dező gyógyszerházaiban

Félszázad óta

kítünoének elismert

Arany érem Dr. SICHULSZKY-Erdem érem
Pécs 1888. féle Temesvár 1899

Arckenöcs és mozdóviz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak
félszázad óta mindenütt elterjedt világhí-
rök és bántulatos hatásuk képezik. Meg-
bizható sikerrel használnak, seplő és
májfoltok, a forróság vagy fagy által ke-
letkezett pirosság s a bőr minden tisztá-
talansága ellen. Egy nagy tégely ára 70
kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg
mozdóviz 1 frt, egy kis üveg 50 kr.
Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr

Joliessante-Créme

bőrfinomító és szépitő szer.

Kítüno hatással bír a bőr finomítása és
szépségének előmozdítására, valamint a
pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg
ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsá és sárga színben
Kiváló finomsága miatt ajánlható legin-
kább. — Az arca láthatatlanul tapadva,
annak kellemes színt ad. Egy nagy
doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

legégségesebb fogpor a fogak tisztítá-
sára, odvasodásuk és bűződésük eltávolí-
tása s megóvására, mely által egyúttal a
foghúris is a legjótékonyabb hatást gy-
akorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-szappan

már kellemes illatánál fogva is a legked-
veltebb tolett-szappan. A bőrt finom és
simává teszi, valamint előmozdítja s emeli
annak friss, ideo kinézését. Kívánatra min-
tadarabok ingyen adatnak. Egy darab
ára 40 kr.

HAJ-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti ter-
mészetes színének visszaállítására. Egy
üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél,
mint készítőnél Kassán. Szentesen Gombós
László gyógyszerházaiban. 20—6

Vasárnap, május 19-én és hétfőn

Szentesen, a városi szinkörben

NAGY ELŐADÁS!

A világhírű illuzionista, spiritista, magnetista

ANNETELLI ÚR

ANNETELLI k.a. mint médium közreműködésével

MŰVÉSZ-ESTÉLYT

rendez, melyen a mai kor legújabb találmányait
és látszólagos csudáit mutatja be. Annetelli úr,
ki nemrégiben a bécsi virágtermekben és bpesti
vigadóban példátlan sikerrel működött, helyben is az összes dekorációval,
szervevényekkel s egyéb előkészületekkel **valogatott előadásokat** fog
rendezni itt még nem látott, feltűnést keltő mutatványokkal.

Műsor: Magneta az elevenen lebegő talány. — A leve-
gőben sétáló Miss Edita. — A repülő tündér. — A spiritizmus
csudái, vagy a babonás hit leplezése. **Az éj csudái.** Abdul-Al-Hak-
Hamid Misteriuse. Metamorphose a bagnóban. — Mindenütt feltűnést
keltett, Bécsben 60 szor adatott elő: **Pillanatnyi eltűnése egy élő**
lónak köcsissal együtt a közönség szeme előtt nyílt színpadon. — **A nő**
teremtése. — **10 perc az éden-kertben.** (Márvány Tableaux.) —
jUm-jUm és Al-wA-tEa eredeti Mikádó-csoport.

HELYARAK: nagypáholy 3 frt 80 kr., kispáholy 2 frt 60 kr., korszék az első 4
sorban 1 frt, másodrendű korszék a többi sorban 80 kr., zártsekk 80 kr., számozott föld-
szinti álló 60 kr., földszinti állóhely 40 kr., diák-, katona- és gyermekjegy 30 kr., karzati
zártsekk 30 kr., karzati állóhely 20 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 9 órától fél 1-ig, d. u. 3—5-ig a szinkör pénztárnál.
Esteli pénztárnyitás 7 órakor. — Előadás kezdete 8 órakor. **S. ANNETELLI**

GUMMI!

26—13

Eredeti párisi gummi és halhólyag, finomságban és jóságban a legmagasabb igényt is feleltető, tucatja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 fr. Bonts amér. (rövid) 3 és 4 frt, legfinomabb párisi hógyszivacs 2, 3, 4 és 5 frt. Néj preservatív, Hasse szerint 2 frt, Mensinger tanár szerint 2 frt 50 kr. drjba. Szétküldés dískréció mellett lepecsételt levelekben, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

REIF J. Bécs, I. Brandstette 3.

Praktikus mintagyűjtemény uraknak, teljes 5 frt, kisebb 4, 3 és 2 frt. Arjegyzék zárt borítékban díjtalan. Magyarországi t. megrendelők 10 százalékos árengedményt kapnak.

Jelzalog-kölcsönt

4⁰/₁₀, 4¹/₁₀%, 5% kamatlábra megfelelő tőketörlesztéssel, egy elsőrendű hazai pénzintézetből 15—50 évig terjedő törlesztésre

ház és földbirtokra

a legelőnyösebb föltételek és legrovidebb idő alatt közvetít

Mayer Vilmos Szentesen, III. tized 35-ik házszám alatt, Csúcs Lajos úr házában. Ugyanott a „Fonciere Pesti Biztosító-Társaság” ügynöksége

tűz- és jégkárok ellen

való biztosítások a legelőnyösebb föltételek mellett felvételnek. 5—4

20—9

Az embernek nincs az

EGÉSZSÉG-

énél drágább kincse, miért is az, aki új vagy idült gyomor, bél-, tüdő- vagy mellbaj, valamint minden

belső bajban,

és pedig: sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés, ájulás, felhőfőzés, aranyér, epetulólia, máj- és altesti bántalmak, vértulolás a fej- vagy szívhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vérköpés, nyilalás, álmatlanság, szivdobogás, köszvény vagy csúszban szenved, biztos sikert ér el az

Egészségi Regulator által.

Ára használati utasítással 2 kor. (1 frt.) Postán küldve láda és fuvarlevéltér 40 fillérrrel (20 kr.) több.

Szétküldés a vidékre csakis a

„Hattyúhoz” cz. gyógyszer-tárból,

BUDAPEST, VI., Szabolcs-útea 32. szám.

HIRDET M É N Y.

4—3

Ő császári és apostoli királyi felségének f. évi január hó 17-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározása folytán ezennel megindították a

XVIII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a pesti szegénygyermek-kórház-egylet, a budai nőegylet, vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, a Mensa akadémia, a háromszekmegeyi árva fiú és szeretetház, a siketnémák kolozsvári országos intézete, az aradi siketnémák iskola, a fumei Mária árvaház egyesületi egy tized részben és a Ranolder-féle tan- és nevelőtudományi, a nagymihályi köz-kórház, a fehérekerezt egylet és a budapesti angol kisasszonyok tanintézete egy huszad részben fognak részesíteni

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 160,000 forintba ragnak és pedig:

1 főnyeremény ————	60000 frt	2 nyeremény egyenkint —	2000 frt
1 „ „ ————	15000 „	4 „ „ ————	1000 „
1 „ „ ————	10000 „	20 „ „ ————	500 „
1 nyeremény ————	5000 „	50 „ „ ————	100 „
1 „ „ ————	4000 „	200 „ „ ————	50 „
1 „ „ ————	3000 „	3000 „ „ ————	10 „

az összes nyeremények készpénzben fizetlnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1895. évi június hó 26-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest. fő-vámház félemelet), a hová a megrendélő a postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, sőt- és adóhivatálnál, a legtöbb postahivatálnál, a bécsi „Merkur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-árusól közönnél.

Budapecsten, 1895. január hó 17-én.

M. kir. lottó-igazgatóság.

Háziasszonyok figyelmébe.

A legújabb kímélő, könnyű mód a fehéremű-mosáshoz és legszebb ruha fényvasaláshoz minden vasalóval elérhető, ha a Klacksbrunn-féle ezüst fehéremű fényt és mosópórt használjuk.

Bel- és külföldi szaklapok által és a legnagyobb tisztító intézetekben és jobb magán-házakban mint a legjobb és legelőnyösebb, különösen ártatlan szer ismertetett el, mely által a fehéremű hófehér és tükör-fényes lesz.

Uri és női kabátokon, melyek a hajtól a gallérral zsirosak lettek, csodálatos könnyűséggel kitisztítható a gallér.

Egy doboz Klacksbrunn-féle „Havasi gyopár” fehér ezüst fénypor utasítással 20 kr., Mosópórt Klacksbrunn-féle, utasítással 12 kr.

Kapható egyedül:

Szenássy Ferencz utódánál

Szentesen.

6—6

SCHLICK-féle vasöntő és gépgyár-
résztvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:
VI. KER., KÜLSŐ VÁCI-ÚT 20—35.

Városi iroda és raktár:
PODMANICZKY-ÚTÓZA 14.

Gőz- és járgánycséplő-készületek,
számos első díjjal kitünt. Schlick-féle szab. 2 és 3 vasú ekék,

mélyítő és egytetemes acélekék,

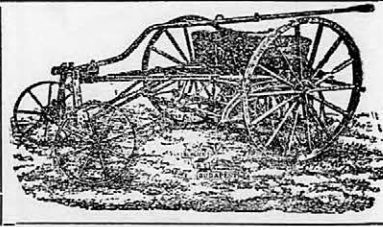
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egy vasú ekék, talajmivelő-
eszközök, valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorba-
vetőgépek. 12 4

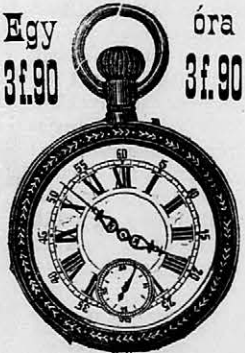
Takarmánykészítő gépek, daráló, orlómalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó aratógépek és fűkaszálló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legutányosabb árak. Arjegyzetek ingyen és bérmentve.

Rendkívüli sikere

Egy óra
31.90 31.90

a genfi precízió-remontoár-oxid zsebóráknak goldin kengyellel és koronával, jótállás mellett antimagnetikus pontos műszerkezettel s hozzá illő elegáns óralánccal.

Ezen órák kitűnő, szolid és pontos kivitelűknél fogva alkalmasok, minden eddig forgalomba hozott és bármiként feldicsért zsebórákat is kiszorítani, minthogy az az előnyük is meg van, hogy nem feketednek meg.

Mint a fentemlített órágyár egyetlen képviselője, egyúttal egyedüli eladója vagyok a világszerte ismert

Goldin-Szavonet Remontoár óráknak

is (kettős fődélűek) Mődomban van tehát ezeket kitűnő, általánosan elismert minőségben, antimagnetikus precízió-szerkezettel,

csak 5 frt 50 kr.

árban szállítani. Olyan előny, melyet semmiféle konkurrens nem nyújthat.

Minden órához börtök és 3 évi jótállási jegy lesz csatolva.

RIND EMÁNUEL Bécs, Praterstrasse 38/R. szám.

— Szétküldés utánvétellel —

3—2

Tinct. capsici comp.

Ezen Horgony-Pain-Expeller néven is ismert, igazán népszerű házi szer most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bedörzsolésnek fényesen bebizonyított közönnél, oszónál, tagszaggatással stb. né. A föld összes országában nagy elterjesztést és biztos hatása következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A Tinct. capsici compos.
(Horgony-Pain-Expeller)

kimagasló állását a fájdalomcsillapító bedörzsolések között diadalmasan megtartotta, különféle felújítás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéketlen utánzatot ne kapjunk, bevisárlás alkalmával védjegyükre, a vörös horgonyra figyelemző és minden úveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 krnyi árban üvegkint; 2 Budapesten **Török József** gyógyszerésznél.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

BORSZÉKI BORVIZ.

A szénsavas ásványvizek királya.

Kitünő élvezeti gyógyviz, mely a bécsi és párisi világtárlatokon elismerő okiratot és ezüst érmet nyert.

Leggazdagabb szabad és félig kötött szénsav tartalmánál fogva eddig az egyedüli, mely az egyenlítő alatt is átszállítható. anélkül, hogy akár erejében, vagy jó ízében és üdőségében változást szenvedne.

Mint gyógyviz igen jó hatással alkalmaztatik: *vérsergényesség, idegbántalmaknál, emésztési zavaroknál, valamint női bajok és a húgy ivarszervezet több bántalmainál.*

Mint üdítő ital *tiszta, kellemes ízű, pezsgő borviz, tisztán vagy bor és szörpökkel vegyítve páratlanul áll!*

Főraktár Szentes és vidékére:

MÓCZ KÁLMÁN

üveg- és porcellán-kereskedőnél **jutányos áron** kapható, továbbá minden fűszerkereskedésben. 12-2

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a 60 éve fennálló üzletemben

raktáron levő kitünő minőségű áruimat, um.: **szintartó-kartony, batiszt és szaténokat, pamut, cérna és kreászvásznakat, asztalnemüket, ágycserzőket, fekete- és színes posztókat, kamgarn kelméket, peruvient, gyapjuszöveteket, női ruhakelméket, valamint mindenféle kendőket és selyem-árúkat olcsó árakra leszállítottam, hogy a n. é. közönségnek kedvező alkalmat nyújtsak olcsó de jó minőségű árúk beszerzésére, miről egy vásárlással meggyőződést szerezni méltóztassék.**

A n. é. közönség szíves párfogásába magamat ajánlom

Neumann Jakab.

3-3

A kárpáti kasza

a „KASZÁS” védjeggyel a legjobb kasza a világon.

Kemény, szívós, csupán egyszerű kalapálással több napon át lehet vele dolgozni és egyetlen kaszakő-fenéssel 20—150 lépésnyire lehet vele kaszálni még a legsűrűbb és a legkeményebb hegyi fűben is. A „kárpáti” kaszát különben egész Magyarországon már a mult évről, mint a legkitünőbbet ismerik és szó nélkül visszaveszem attól a kit nem elégítene ki.

A valódi kárpáti kasza a „Kaszás” védjeggyel egyedül csak is atulirt cégnél kapható.

Árak a következők:

A kárpáti kasza hossza a könyökkel együtt	centime- terekben	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Ára darabonként, krajczárban	—	70	80	90	100	110	120	130	145	160
Egy 5 kilós postacsomagba elfér darab	—	14	13	11	10	9	8	7	6	6

A ki egy postacsomaggal rendel, bérmentve kapja. A ki pedig 3 postacsomaggal rendel egyszerre, azonkívül egy kaszát is kap ingyen ráadásul.

1 drb kárpáti kaszakő (fenőkő) I^o rendű 16 kr., 1 drb kárpáti kaszakő II° rendű 10 kr.

1 kalapáló készlet: álló és kalapács angol acélból 75 kr.

4-2

MAUTHNER ÖDÖN magkereskedése, **BUDAPEST** Andrassy-út 23.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapest Vázei-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzseplőgép-készletek 20, egész 12 lóerőig, továbbá Járgány-csöplőgépek, tisztító-rosták, konkolozók, kaszálni- és aratógépek, boronák, szénnyújtók.

COLUMBIA 4 legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morszolók, daráló, őrő-malmok.

Egytetemes acél-ékék és minden egyéb

2 és 3 vasu ékék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kicserélve ingyen és bérmentve küldetnek.

Ifj. Zsoldos Ferenc

szentesi téglagyárában koci- és gyalogútak burkolására alkalmas járda-tégla — tíz évi jótállás mellett is — továbbá fal- és kút-tégla, valamint vakolat nélküli építéshez alkalmas sajtoló téglák, szabadalmazott fedélcserép, négy és hatszögletes padolat-téglák kaphatók. 10-4

WALLA JÓZSEF

cseméntárny-gyára, építési anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:

GRANIT-TERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZŐKÖKUTAK,
CEMENT-LAPOK és
MOZAIKLAPOKKALI
KÖVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:

KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
METTLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KÖFEDÉLPEP,
TÚZÁLLÓ TÉGLÁK,
KEMÉNY-RAKVÁ-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenaufl Portlandi csemént és vízhatlan mész-gyárnak.

KÖVÉNY-ÁRUK

Gyári raktára a gartenaufl Portlandi csemént és vízhatlan mész-gyárnak.

DR. HALÁSZ

orvostudor

v. egyetemi tanársegéd

orr—torok—gége—füll

és

fogorvos

Hódmező-Vásárhelyen telepedett le.

Rendel: délelőtt 11—5-ig délután.

Foghúzás, fogtömés, műfogak és fog-sorok. 4—3

Andrássy-útca 39, Szabó kőműves háza.

Hirdetmény.

A néhai Sarkadi Nagy Antal hagyatékhöz tartozó fábiáni és király-sági búzavetések, úgy nemkülönbén a Fábiban még ki nem adott legelő-földek a folyó évi május hó 24-ik napján — vagyis áldozó-csüörtök utáni napon — délelőtt 9 órakor, a hagyatékhöz tartozó fábiáni nagy tanyán (Királysággal határos) tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak.

Szentesen, 1895. május hó 13.

Soós Pál,

2—2 hagytéki zárgondnok.

A bábocka-mindszenti szakasz igazgatója.

672/1895.sz.

Hirdetmény.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat bábocka-mindszenti szakaszának védgátjain, azok lejtőjén és a töltés padkákon a lucerna kaszálóknak és egyéb fűtermésnek ez évi használata — kizárásával a magtermelésnek és legeltetésnek — 100 vagy 200 méteres szakaszokban nyilvános árverés útján s azonnali készpénz fizetés mellett, a helyszínén a legtöbbet ígérőknek f. évi május hó 20, 21 és 22-ik napjain bizottságilag haszonbérbe fog adatni.

Az eladás sorrendje a következő:

1. május hó 20-án, hétfőn reggel 9 órakor a Szegfű-csárdánál kezdve, délig a kurcatoroki órházig, délután 2 órakor folytatva a szegvár-szentesi határig;

2. május 21-én, kedden reggel 9 órakor a szegvár-szentesi határnál kezdve, délig a Kucori órházig, délután 2 órakor kezdve felfelé a teési magas partig;

3. május 22-én, szerdán reggel 8 órakor az öcsöd-bábockai határnál kezdve délig a tűzkövesi órházig, délután 2 órakor pedig ezen órházról a teési magas partig.

Bérelni szándékozók ezen árverésre azzal hivatnak meg, hogy a haszonbérbe adott lucerna és fűtermés kaszálásának joga folyó év november 1-éig adatik ki és hogy a Kucori órházról a teési magas partig terjedő gátvonalon esetleg a libalegeltetés joga és a víz felőli előtér is ki fog adatni.

Szentesen, 1895. május hó 10-én.

Schneider József,

h. igazg. sz. mérnök.

3—3

Bankegyesületi Váltóüzlet-Részvénytársaság.

Van szerencsénk b. tudomására hozni, hogy működésünket a mai mapon megkezdtük és irodánkat a

Fürdő-útca 1. számú házban

helyeztük el.

Az intézet ügyvezetésével BASCH LAJOS ur igazgatósági tag bizott meg. Intézetünk működési köre a következőkre terjed ki:

1. Értékpapírok, külföldi váltók és pénznekme vétele és eladása;
2. Bel- vagy külföldi tőzsdére vonatkozó megbízások teljesítése
3. Utalványok és hitellevelek kiállítása a bel- vagy külföldre;
4. Előlegzés mindennemű értékpapírra;
5. Letétek elfogadása megőrzés vagy kezelés végett;
6. Kisorsolt értékpapírok, lejárt szelvények beváltása (díjmentesen);
7. Új szelvények beszerzése;
8. Bel- és külföldi sorsjegyhúzások ellenőrzése;
9. Sorsjegyek eladása részletfizetésre.

Továbbá, ügyfeleink részére külön értesítő-osztályt szerveztünk, a mely lehetővé teszi, hogy az európai tőzsdéken előforduló eseményekről, úgyszintén minden kérdéssel, mely a tőzsdé- és váltóüzlettel összefügg, hűséges tájékoztatást nyújthassunk. Ugyanez úton készségesen szolgálunk hasznos tanáccsal az esetre, ha a birtokában levő értékpapírokat más nemükkel kicserélni óhajtáná.

Felkérjük t. Cimedet, hogy szives megbízásaival bennünket megtisztelni méltóztassék és biztosítjuk, hogy nemcsak készséggel vagyunk szolgálatára, hanem törekedni fogunk feltételeinket mindenkor oly előnyösen szabni, hogy ez által megelégedését és bizalmát kiérdemeljük.

3—2

Teljes tisztelettel:

BANKEGYESÜLETI VÁLTÓÜZLET-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Jégkár elleni biztosítást

a legolcsóbban eszközöl,

— száz frt után 60 krajcárjával —

SCHILLER HERMANN M.

fűszerkereskedő, Szentesen. 3—3

Zenélő sétatápca,

elegans pálca, ércgombbal, melyen mindenkinek legott eljátszhatja a legszebb dalokat. Ujdonság! Igen szép házi zenének vagy kirándulásoknál. Darabja csak 2 frt, utánvéttel, vagy az összeg előleges beküldése mellett. Postabélyegeket közepénül fogadok el.

Kirberg O., Düsseldorfban a Rajna mellett.

Főnyeremény

esetleg

500.000 márka.

Szerencse-jelentés!

A nyereményekért

az állam
közveszki.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás nyeremény — esélyeire való részvételre, melyben

11 millió 348,795 márkát multhatlanul nyerni kell.

Ez előnyös pénz-sorsolás nyereményei, melyben tervszerűen csak 115,000 sorsjegy foglaltatik, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márka.

Prémia	300,000 márka	56 nyeremény . . .	á 5000 márka
1 nyeremény	á 200,000	106 „	á 3000 „
1 „	100,000 „	231 „	á 2000 „
2 „	75,000 „	812 „	á 1000 „
1 „	70,000 „	1415 „	á 400 „
1 „	65,000 „	20 „	á 300 „
1 „	60,000 „	132 „	á 200 és 150 „
1 „	55,000 „	39755 „	á 155 „
2 „	50,000 „	8290 „	á 134, 100 és 98 „
1 „	40,000 „	6848 „	á 69, 42 és 20 „
3 „	20,000 „		
21 „	10,000 „	összesen:	57,700 nyeremény,

mely rövid néhány hónap alatt, 7 osztályban biztosan elől.

Az első osztályú főnyeremény 50,000 márka, mely a második osztályban 55,000 márka, a harmadikban 60,000, a negyedikben 65,000, az ötödikben 70,000 a hatodikban 75,000, a hetedikben 200,000 márkára növekszik és így a 300,000 márkás prémiával 500,000 márka lehet.

Ezen első nyeremény sorsolására, mely hivatalosan van megállapítva:

egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr.

egy fél „ „ „ „ 1 „ 75 „

egy negyed „ „ „ „ — „ 90 „

A megtörtént húzás után minden résztvevőnek, felszólítás nélkül, nyomban megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket.

Sorsolási tervet az államcímrel ellátva, melyből a betétek és a nyeremény felosztások mind a hét osztályra megtudhatók, előre küldök díjtalanul.

A nyereménypénzek kifizetése és szétküldése közvetlenül tölem történik az érdekeltekhez, pontosan és szigorú titoktartás mellett.

==== Megrendelések postautalvánnyal vagy levélben kéretnek. ====

Megbízásokkal a küszöbön álló pénz-sorshúzására tehát azonnal, de legkésőbb

f. évi május 22-ig kiki bizalommal forduljon:

HECKSCHER JÓZSEF Bank- és pénzváltó üzletéhez, Hamburgban.